

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 21. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.

Postatakarékpénztári csekkiszámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Íntézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1937.

XVIII. évfolyam, 35. szám.

Augusztus hó 29.

Nem engedhetjük,

hogy elsovadjon a falu népe, — mondotta szolnoki szózatában Magyarország kormányzója, vitéz nagybányai Horthy Miklós. A legelső magyar ember öszinte testvéri szeretettel szólott azokról a magyarokról, akiket sorsuk az utolsó sorokba szorított: a falvak névtelen hőseiről, akik, — mint az Irás mondja, — „arcuk verejtékével keresik meg mindennapi kenyereiket”, termelve egy ország kenyerét. Ebből a kenyérből nekik csak apró morzsák jutottak eddig, de — a főmeltóságú kormányzó szavai bizonyítják: — kijut nekik ezután egyéb is, más is: a legelső magyar ember szeretete, elismerése és a megcsonkított ország hála-lája. S a kormányzói szózáttal megindított nagy építő munka eredményeképpen ez a szeretet, elismerés és hála nagyobb karéj kenyerekre, becsületre, becsület bérére fog átváltozni. Új korszak kezdetét jelenti ez a kormányzói megnyilatkozás: jelenti, hogy a Legmagasabb Hely megköveteli mindazoktól, akik eddig nem érezték át kellően az értelmét a „magyar testvériség” fogalmának, hogy egész szívvel, minden érzéssel munkálkodjanak az esetetek jobb sorsán.

A falu népét

kívánja a kormányzó a megérdemelt jobb sorshoz segíteni. Az aszályos esztendő által kiszikkasztott magyar föld tápláló vízhez jut és a rajta élő kisemberek már-már összefasarodott, néha talán elkeresgedő szívére jötekony esőként harmatoznak a testvéri érzések szavai. A falvaknak a mindennapi gondokkal küzdő tömege meg kell, hogy érezze, hogy nem azoktól kell várnia a szebb, boldogabb jövőtől, akik a tömegek nyomorának kiszínezésével, elégedetlensége szótával a nép vállán kívánkoznak a magasba lendülni. A segítségnek előfeltétele a testvéri szeretet érzése, a magyar fajszeretet, amely a kormányzói szózatból esendült ki és amely az egész magyar élet szociális és gazdasági berendezésének átforgalmazásában nyilatkozik meg. A magyar falvak névtelen hősei, a föld eddig reménytelen szerelmesei hálás szívvel fogadják a kormányzói szózatot és újult hittel és bizakodással emelik fel gond-barázdás homlokukat a maguk-szántotta barázdákról és az eddigi hősiességgel követik a legelső magyar embert a magyar feltámadásért folyó békés harcban, véres-verejtékes munkában...

Mit vár a termelő a főváros új piackutató szervétől?

Mindenki tudja, hogy Budapest az ország legnagyobb fogyasztó-piac. Csonkaország lakosságának egy kilenced része él ebben a hatalmas városban, amely egymagában jóval többet fogyaszt, mint amekkora mennyiséget és értéket egész mezőgazdasági kivitelünk képvisel.

Ezért a gazdátársadalom szempontjából egyáltalán nem közömbös, milyen élelmiszeri politikát folytat a főváros, megfelel-e az ország agrárjellemeinek és ama termelők érdekeinek, akik terményeikkel Budapest piacaira vannak utalva.

Nem lehet állítani, hogy a főváros — termelői és termelési szempontból — szerencsés élelmiszeri politikát követett volna. Éven keresztül nagyon sok volt a panasz a főváros piacaira szállító kistermelők zaklatása és terményeik értékesítését feleslegesen akadályozó intézkedések miatt. Kétségtelen, hogy a város közlelmiszerének intézői nem tudták összhangba hozni a piaci rendszert szempontjait és a közvetítő-kereskedelem érdekvédelmét a kistermelők jogos kívánalmaival. A mezőgazdasági érdekképviselet — közöttük a Falu-Gazdaszövetség — sokat foglalkoztak ezzel a kérdéssel, javaslatuk azonban nem találtak meghallgatásra.

A főváros maga is sokat kísérletezett már, a közlelmiszer és a termelők érdekeit egyaránt kielégítő megoldást azonban eddig találni nem tudott. Most újabb kezdeményezésbe fogott, amikor polgármesteri rendelettel

piackutató intézetet állít fel a főváros élelmiszerellátásának rendszeresebbé tétele, az élelmiszerfelhozatal egyenletességének biztosítása és a fogyasztókra, mind a termelőkre egyaránt káros árhullámzások kiküszöbölése érdekében.

Maga az intézet csak mint megfigyelő szerv fog működni, amely figyelemmel kíséri, hogy honnan milyen élelmiszerterményiségek kerülnek milyen uton (vasút, sze-

kér, stb.) a főváros piacaira, szemmel tartja az élelmiszervásárokat, figyeli a kerületi vásárosnokok forgalmát, az élelmiszerpiacokon történő östermelői árusítást, a nagy- és kiskereskedő árak, valamint az östermelői és közvetítői árkülönbözet alakulását, a fuvardíjakat, az adó- és illetékjellegű közszolgáltatásokat, stb. Mindezekről hat hónapon belül köteles jelentést tenni a főváros vezetőségének, amely így azt reméli, hogy a jövőben sikerül majd helyesen szabályozni az élelmiszerfelhozatalát, megszűnnek az árhullámzások is és egyáltalán megteremtődik az összhang a termelői, kereskedői

és fogyasztói érdekek között.

Bár így lenne! A kezdeményezésnek örülünk, mert a jó szándékot tekintjük benne. Más kérdés, hogy milyen gyakorlati eredmények származnak belőle. A piackutatás komoly dolog és hasznos is, ha megtalálja a kapcsolatot a gyakorlati élettel, más szóval, ha megfigyelései alapján megfelelő intézkedések következnek.

A termelők mindenesetre több méltányosságot, kevesebb rendszabályt és főleg egyenlő mérték alkalmazását várják a főváros vezetőségétől.

(K. M.)

Még az idén sem lesz igazi szüret

A szüret a szőlőtermővidékek örömnépe volt hajdan; költöket, írókat ihletett meg a daltól hangos határ, évtizedek óta azonban legfeljebb csak a szakírókat, — olyan írókat, akik a szélesebb néprétegek szociális helyzetét tanulmányozzák. — készíthetet megszólalásra. Mert sajnos — s ez köztudomású, — a bortermelők, szőlőgazdák helyzete évül-évre súlyosabbra fordult. A Statisztikai Hivatal kimutatása szerint például az elmúlt évben 4 és félmillió hektó bor termett az országban, 370.000 kat. holdnyi területen. A borért — szőlőgazdáink a tanuk reá, — hektoliterenként alig kapták meg átlagosan a 10 pengőt.

A szőlőgazdák összes bevétele tehát a mustért, borért 45 millió pengőre tehető.

Ezzel szemben, — ismét a szőlőgazdák tanúságtételére hivatkozunk, — a termelési költség hódanként legkevesebb 200 pengőre tehető, így a szőlőgazdák kiadása 74 millió volt az elmúlt évben.

A szőlőtermelők tehát egy esztendő alatt kerekén 30 millió pengőt fizettek rá munkájukra.

A kormány felismerte ennek a helyzetnek a tarthatatlanságát és — amint megírtuk, — borközraktárak építését határozta el. Ezek a raktárak szeptember közepére már el is készülnek és átadhatók lesznek rendeltetésüknek. Ezenkívül felfüggesztette a kormány a horádok behozatál vámját, ártartó vásárlások rendszeresítését

határozta el. Sajnos, mégis attól kell tartanunk, hogy még az idei szüret sem lesz az igazi, bufelejtető, kedvérti magyar szüret.

Rá kell ugyanis mutatnunk arra, hogy akkor, amikor a kormány egy széleskörű termelői rétegen segíteni akar, amikor egymillió, bortermelő tarthatatlan helyzetben kívánva enyhíteni, a bor belső és kivitel után való értékesítését tökéletesen és újra akarja megszervezni.

a fővárosi sajtó egyrésze „egy-kéz” rémmesék feltalálásával iparkodik megnehezíteni a tervek valóra válását és főként megingatni az érdektel termelőretek bizalmát és nyugalalmát.

Lehetséges, hogy a javulás jeleit nem fogja meg a folyó évben megérezhetni a szőlőgazdátársadalom, egy azonban bizonyos, hogy a kormány és illetékes tényezők figyelme ráterelődött végre erre a nagyfontosságú nemzetgazdasági és szociális kérdésre és már megindult a segítés munkája. Hisszük, hogy — különösen, ha az érdekeltek nem ünek fel a baloldali híreszteléseknek és a maguk részéről hittel és bizakodással segítségére lesznek az értékesítésében a kormányának, illetve az ő bevonásukkal létesítendő szervnek, — már a jövő évben újabb daltól lesz hangos a határ és a hely és homok levelek hasznát végre a termelő fogja kézhezkapni, azaz: elkövetkezik újra az igazi magyar szüret...

Az „ANGORASZÖVETSÉG” közleményei

Az Angoraszövetség közli, hogy a gyapjú átvétele ügyében a döntés megérte az értesítéseket az egyes tagok címére körlevélben a jövő hét elején szétküldik. Részletesebb közlemények a **VASÁRNAP** legközelebbi számában.

BELPOLITIKA

Meggyógyult a kormányzó

Megírta a *Vasárnap*, hogy a kormányzó könnyebb influenzában megbetegedett és emiatt a szentistván-napi körmeneten sem vehetett részt. A betegség szerencsére egészen könnyű lefolyásnak bizonyult. Vasárnap, augusztus 22-én, a kabinet-iroda jelentést adott ki, amely szerint a kormányzó teljesen meggyógyult, s így további orvosi jelentést nem adnak ki állapotáról.

Darányi Kálmán miniszterelnök hazakerézt

Darányi Kálmán miniszterelnök háromhetes szabadságáról augusztus 24-én este visszaérkezett Budapestre és másnap már át is vette hivatala vezetését. A miniszterelnök szerdán délelőtt elnöklet helyettesét, *Röder Vilmos* honvédelmi minisztert fogadta, majd kihallgatáson jelent meg a kormányzónál, aki — frissen, teljes egészségben — ugyancsak 25-én délelőtt érkezett vissza Gödöllőről Budapestre.

Thuránszky Pál lett a kemecei képviselő

A *Kállay* Miklós lemondásával megüresedett kemecei kerületben, tudvalevően, augusztus 22-én volt a választás. A választás eredményeképpen *Thuránszky Pál* 4116 szavazatot kapott, *Lipták László* független kisgazdapárti jelöltre 1217-en szavaztak, míg a nyilaskeresztvesz vitéz *Csik László* mindössze 164 szavazatot kapott. Az új választási törvény értelmében a két jelölt elvesztette a letétbe helyezett két-kétezer pengős övédekét.

A nagykanizsai törvényház felavatása

Vasárnap, augusztus 22-én avatta fel *Lázár Andor* dr. igazságügy-miniszter Nagykanizsa új törvényházát. Avatóbeszédében a miniszter a független magyar bírói karról emlekezett meg nagy csímerrel. Az ünnepséget követő társaságában Nagykanizsa országgyűlési képviselője, *Behlen István* gróf, mondott felkötőszóit, amelyben az igazságügy-miniszternek köszönetet mondott az új középületért és megállapította, hogy *Lázár Andor* nagy elődje, *Deák Ferenc*, eszményeinek méltó letéteményese.

Meghalt Pekár Gyula

Pekár Gyula dr. országgyűlési képviselő, volt miniszter, aki irodalmi alkotásaiért nagy sikereket ért el, augusztus 20-ra virradó éjjel meghalt. *Pekár Gyulát* nagy részvét mellet, mint az ország halottját, és iparművészeti Múzeum előcsarnokából, 23-án délután temették el.

Választás lesz Bonyhádon

A *Pekár Gyula* halálával megüresedett bonyhádi kerület mandátuma körül már megindultak a politikai tárgyalások. A kerület, valamennyi polgári párt által támogatott hivatalos jelöltje *Percel Béla* alispán lesz, aki valószínűleg egyhangulag nyeri el a mandátumot.

A Független Kisgazdapárt nagyválasztmányi ülése

A Független Kisgazdapárt nagyválasztmányának legutóbb tartott ülésén *Eckhardt Tibor*, a párt parlamentari csoportjának vezetője, nagy beszédet mondott, amelyben főként külpolitikai kérdésekkel foglalkozott. Hangsúlyozta, hogy Magyarország joggal követeli egyenjogúságának elismerését, majd belpolitikai kérdésekre térve, rámutatott a szociális intézkedések sürgetésére.

A százeves Nemzeti Színház jubileuma

Augusztus 22-én, vasárnap volt száz éve annak, hogy a magyar lelkek áldozatkészégéből emelt s a magyar nyelv szolgálatára s a magyar nemzeti érzés fejlesztésére szentelt *Nemzeti Színház* színpadán megcsendült az első magyar szó.

A magyar nemzet megpróbáltatásos történelmének ismerői ma már tudják, mit jelentett a maga idejében ez az óriási horderejű esemény. Első fátylafénye volt a nemskora bekövetkezett nemzeti újhódásnak, amely az osztrák érzelmű bécsi kamarilla mindent elnyomó törekvés ellen is végül milliós magyar fővárost csinált a német Pestből, Budából és Obudából, hogy megvívhatatlan fellegetvára legyen a magyar kultúra világraszóló tündöklésének.

A magyar léleknek oly kedves intézmény százévesztendő jubileumán a színház összes tagjai *Németh Antal* igazgató vezetésével megkoszorúzták az első igazgató, *Bajza József* sírját. Utána a református színeszek a Kálvin-téri protestáns templomban, a színház katolikus tagjai pedig a Bazilikában tartott istentiszteleten vettek részt.

Délután testületileg *Tassva* mentek, ahol a színházalapító nagy alispán, *Földváry Gábor* sírját koszorúzták meg. *Tasson Hónán* Bálint kultuszminiszter, mint a Földváry-család képviselője fogadta a Nemzeti Színház kül-

döttségét s résztvett a nagy halott tiszteltetésre tartott emlékülnepezen.

Este nagy közönség gyűlt egybe a Rákóczi-ut és Múzeum-körút sarkán, azon a telken, ahol egykor a Nemzeti Színház épülete állott s amelyet 24 évvel ezelőtt lebontottak, de azóta sem építettek föl. A lebontott épület helyén idéztek fel a lelkes mult szelvényeit a színházépítő Pestvármegye székházából idevonult írók és vármegyei tisztviselők. Nagy számban megjelentek a Nemzeti Színház tagjai is. Lelkes és megható ünnepséget tartottak, amelyet a Himnusszal fejeztek be.

A Nemzeti Színház jubileumi évet is fog tartani, amelynek keretében a hazai és külföldi irodalom jelesit szövegeit meg. A nagymultú intézménynek méltónak tartjuk e vállalkozást. Ha történelmünk során valaha, úgy napjainkban van fokozottan szükség arra, hogy nemzeti erőnyeinket fejlesszük, önértéket fokozzuk és hitünket szilárdítsuk. A kommunizisták színházakat csinálnak a templomokból, csináljunk mi *templomot a színházakból*. Thália papjai és pappói, ahogy az első magyar színészek magukat neveztek, ma minden időnk jobban az igaz magyar érzés, erkölcs és jóízű fejlesztői legyenek. A színház a magyar életet tükrözze, hogy sorsára hatással lehessen, mint ahogy a százeves Nemzeti Színház volt történelmi hivatalának első száz esztendejében . . .

Japán általános támadása Kína ellen

Japán, — bár még eddig nem üzent háborút Kínának, — egyre nagyobb arányokban szállítja csapatait Kínába és seregei ugylátszik az egész vonalon elkekeredett támadásokat folytatnak. A hadműveletek eredményeiről természetesen ellentmondó hírek érkeznek, abban azonban valamennyi jelentés egyetért, hogy a Nanking elleni repulótámadásoknak borzalmas eredménye volt. A francia *Reuter* Iroda egy jelentése szerint a kínaiaknak sikerült a Vuszungnál partraszállt japáni csapatokat, véres ütközet után, megsemmisíteni.

Nagyon kritikus a helyzet Sanghaj körül, ahol a japánok sikeres támadásai eredményeképpen már a külvárosokba hatoltak be. Attól tartanak, hogy a harcok során az ugynevezett engedményes terület európai lakossága is komoly veszedelembé kerül.

A hivatalos jelentések szerint *Japán rajtütészerűen akarja a háborút lefolytatni és a kínai hadsereg teljes harcbevételé előtt akarja elfoglalni azokat a területeket, amelyekre szüksége van.*

Nemzetközi „Hadirokkant Találkozó” volt Budapesten

A *Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadirokkant Országos Nemzeti Szövetsége* a német, olasz és osztrák hadirokkant szövetségek részvételével „Hadirokkant Találkozót” rendezett a fővárosban. A külföldi szövetségek kiküldöttjei augusztus 18-án érkeztek Budapestre. Az olasz küldöttséget *Delcroix Carlo* ny. tábornok, az Olasz Rókkantszövetség elnöke vezette, aki mindkét szemére vak és egyik karját is elvesztette a háboruban. Ő a Hadirokkantak Világszövetségének is elnöke s Mussolini bizalmasa. A németeket *Hans Oberlindober* német birodalmi képviselő, a német szövetség elnöke, az osztrákokat báró *Waldstätten* ny. ezredes vezette Budapestre.

A „Hadirokkant Találkozó” külföldi résztvevői 19-én reggel a Hősök Emlékművét, majd a Hősök temetőjének sírjait koszorúzták meg. Utána a kormányzónál tisztelegtek *Gödöllön*, majd *Röder Vilmos* helyettes miniszterelnök fogadta őket. Este bajtársi találkozózt tartottak a Vigadóban. Szent István-ünnepen résztvettek a körmenetben. Az utána tartott társaságból hódoló táviratokat küldtek *Viktor Emánuel* olasz királynak, *Hitler* vezér és kancellárának, vala-

mint *Miklós* osztrák szövetségi elnöknek. Augusztus 21-én, szombaton délelőtt a külföldi delegációk *József királyi herceg*nél tisztelegtek. Vasárnap *Kecksemétre* és *Bugacra* látogattak ki a pusztai élet megtekintésére. Cegléd-ten és *Kecksemétre* lelkes és szeretetteljes fogadtatásban részesítették a vendégeket. *Delcroix Carlo*, a világszövetség elnöke hangsúlyozta kecskeméti beszédében, hogy a hadirokkantakat egyrészt arra törekzenek, hogy *Europát többé ne rökódatassa meg háború, másrészt pedig a békeszerződés igazságtalanosságait orvoslást nyerjenek*. Augusztus 23-án, hétfőn meg *Budafok* és *Kispeszt* városokat látogatták meg, utána elutaztak s a nagyjelentőségű nemzetközi találkozó befejeződött.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfityenyésztés

(rövidesen védt)

Tájkoshegyi baktériumölő

nélték. Kapható és megrendelhető csak **IFJ. AULICZKY OTTÓ** Budapest, VII., *Dózsa-utca 64. II. sz. 2. Árk.* Demijonnal ab Budapest
3 4 5 6 8 10 15 20
370 480 710 910 1080 16- 2120
Tanulások prospektus e lap olvasóinak ingyen!

PÉNZ BESZÉL,

kutya ugat: tartja a közmondás, amelyet általában mindenki igaznak fogad el. Ki tudja azonban, hogy mit is beszél a pénz; például az az ötvenegy pengő, amelyet a miskolci Ungár földbírtokos úgy akart megtakarítani, hogy lépfenés juhokat csempészettett be Miskolcra. A csempészesnek súlyos áldozatai lettek, de mindaddig, amíg a megdöbbentően lelkiismeretlen eszt ki nem derült, Ungár ur hallgatható ötvenegy pengő vidám csempészet, de — ha kissé érzékenyebb füle lenne — hallhatta volna a pénz szemrehányásait is, azt, hogy számonkéri azoknak az egészséget, akik a lépfenés fertőzés a halál torkába sodort. Az Ungárok a pénznek ilyen beszédét rendszerint nem érték meg; éppen ezért örömmel halljuk és olvassuk, hogy a hatóságok azonkívül, hogy remélhetően súlyosan megbüntetik közegezéséig elleni kihágásért a szóbanforgó Ungár urat, ott is megsebzik, ahol az legjobban fáj neki és a megtakarítási kívánt ötvenegy pengő vámnak tiszteseresét vetik ki rá. . . Kár, hogy a törvények nem adnak módot arra, hogy akár egész vagyona elvesztésével büntessék meg azokat, akik ötven pengőért szemrebbenés nélkül kockáztatják mások legfőbb vagyonát: egészségét és életét. . .

Falu-Gazdaszövetség közleményei

Augusztus 18-án érkeztek Magyarországra az *olasz gazdaszövetség* azzal a céllal, hogy a *Falu-Gazdaszövetség* közreműködésével tanulmányozzák a hazai mező- és szőlőgazdálkodást. A határon *Agoston Béla* dr. titkár fogadta a csoportot. A gazdaszövetség a különböző szakintézményeknél nyertek elhelyezést. Előrelátótlag két hónapot töltenek hazánkban.

A *pusztalukásti övöségylet* zászlót szentelt augusztus 22-én. A szép ünnepségen a *Falu-Gazdaszövetség* elnöke, *Mayer János* ny. miniszternek képviselőtében *Agoston Béla* dr. titkár vett részt az ünnepségen, akit *Vásárhelykutas* állomáson küldöttség várta. Az ünnepségen a központ kiküldöttje tolmácsolta *Mayer János* ny. miniszternek üdvözlőt és az egybegyűlt tanyai lakosság hozsán és melegen ünnepelte jölvöjüket, akinek szép népházukat is köszönhetik. A diszközgyűlés felkérte *Agoston Béla* dr. titkár, hogy a vásárhelykutas tanyák népének tiszteletteljes, bensőséges üdvözlőt és ragaszkodást tolmácsolja *Mayer János*nak.

A szabócsmegei *Prágy* és *Szakály* községek társadalmi intézményét, szövetkezetét és előjáróságát felkérte a *Falu-Gazdaszövetség*, hogy támogassa ökei népházépítési törekvésükben. *Agoston Béla* dr. titkár folytatta le a szükséges helyszíni megbeszéléseket és javaslatát alapján megkezdődött az előkészítő munka, mely a jövő évben előreláthatólag sikerrel jár. A *Falu-Gazdaszövetség* mint minden más esetben, ugy ezalkalommal is a legnagyobb örömmel segít elő a népházak építését.

VILÁGKRÓNKA

A *spanyolországi* helyzet szinte változatlan. A *nemzeti csapatok* 25-én *délután bevonultak Santander városába*, miután a vörösök, belátva a védekezés sikertelen voltát, feladták a városot.

Mussolini olasz miniszterelnök párisi jelentések szerint az *ész* folyamán *Németországba*, *Bécsbe* és *Budapestre* is elhatározta.

Egy szál szarkaláb...

Martinkovits János magyar mezőgazdasági munkás a németországi Arenburgból egy szép verset küldött hazá szíve földjére: Magyarországra. „Hazai szarkaláb” a vers címe és megjelent a Vasárnap augusztus 15-i számában.

Kedves Martinkovits János magyar testvérünk, azt kérem levelében: nézzünk el a Te nehézkes írásodtól, mert Te munka után reszkető kézzel írsz és bevalod: nehezedre esik az írás. Kedves testvér, igaz és szívből való örömmel vettük soraidat és versedet. Nem a nehézkes írást, nem a reszkető betűket, de magyar, szép szívedet néztük és azt a megható ragaszkodást, amellyel Te üzensz árva hazádnak, szülőte földre.

Egy szál szarkaláb küldött Néked édesanyád által a magyar barázda, a drága föld és Te ott boldog és hatalmas Nemzetországban munkától fáradtan, csillagok fényénél a Te szegény szüttéppel hazá rögre hullatsz könnyeket... Hazád földjére, ki talán nem tudott néked elégséges kenyeret adni, de kit oly híven szeretsz...

Egy szál szarkaláb a kisajtot magyar rög üzenete, az anyaföld illata, az anyaföld feléd siró kék szeme, megihlette a Te kemény, munkás szíved és igaz örömünkre verset küldtél, imádságot, hitvallást a hazai föld szeretetéről.

Magyar földmives munkások, kik ott messze idegenben, küzdelmes nyárban verítkezve gyűjtitek a mindennapi kenyeret, legyen példa előttetek Martinkovits János földink, ki nem vetett követ a sokszor oly mostoha magyar parlag orcájára, hanem — hátán gazdagabb és boldogabb országban is — megcsufolt, de forrón szeretett hazájáról álmodik az északi idegen csillagok alatt...

Igen, kedves barátaink, a magyar föld szeretete, mely tibennetek oly magasatosultán lobog, — legyen vezérlő napotok és bárhóva víz sorsotok az üzött magyar sors, vagy netalántán szerencse — ne feledjétek a költő szavát, hogy: áldjon vagy verjen sors keze: itt élne s halmod kell...!

Számadó Ernő

Sulyos válságban van a paradicsom-piac

Az utóbbi tíz esztendő alatt évről-évre fokozódott a paradicsomtermelés jelentősége, tekintettel arra, hogy a konzervé feldolgozott paradicsomnak sikerült mindinkább nagyobb piacot biztosítani. 1926-ban az országban még csak 2478 kat. holdon termeltek paradicsomot, 1936-ban már 8170 kat. holdra növekedett a termőterület, amelyen 481.271 métermázsas paradicsom termett. Idén a paradicsomtermőterület tovább növekedett.

Még nagyobb mértékben növekedett paradicsomkivitelünk. A feldolgozott paradicsomkivétel 1926-ban összesen csak 538 mázsa volt, 1936-ban a paradicsomkonzerveport 55.657 mázsát tett ki.

A konzervgyárak, — mint a Vasárnap megírta, — minden évben külön megállapodást kötnek a termelői érdekeltségekkel bizonyos mennyiségű paradicsom fix áron való megvásárlására. Ez a megállapodás egyrészt a termelőköt biztosítja arról, hogy a gyárak a termés egy hányadát átveszik, másrészt pedig a gyárakat biztosítja az üzem fenntartásához szükséges megfelelő mennyiségű áru termeléséről.

Az idén ötven vagyon átvételét vállalták a gyárak 4 filléres áron, melyet a földművelésügyi minisztérium a termelés reabilitálásának biztosítása céljából állami hozzájárulással

4,5 fillérré kerekített ki. A gyárak természetesen a lekötött mennyiségen felül még körülbelül ugyanennyi paradicsomot vásárolnak a piacokon is, úgy, hogy a konzervgyárak által feldolgozásra kerülő paradicsommennyiség idén 10 ezer vagyonra tehető. Tavaly körülbelül hasonló mennyiség került feldolgozásra. A 48 ezer vagyon terméshől, tehát csak mintegy negyed-rész értékesült a konzervegyártásnál.

Az idén, a túlságosan nagyra növelt termelési területről egyszerre olyan hatalmas mennyiségű paradicsom került és kerül a piacra, hogy az értékesítés sulyos válságba került. Hiába kapnak a gazdák 4,5 fillert termékük egynyolcad részéért, ha a többi hétnyolcad részéért potom árat kapnak.

A sulyos helyzetbe került paradicsomtermelőkön egyrészt a paradicsomkonzerve-export szigorubb ellenőrzésével, főleg az árkiajánlások felülvizsgálásával lehetne segíteni, másrészt a beföldi árakat a termelés ellenőrzésével, illetve a túltermelés megakadályozásával kellene megvédeni. Mindenesetre halaszthatatlan az egész paradicsomkérdés átfogó rendezése, mert enélkül katasztrófa fenyegeti a termelésben résztvevő gazdaszervezetienkat és bizonytalanná válik ennek a nehezen megszerzett új exportlehetőségnek a jövője is.

Ázsiában vadon tenyésznek a kenyérmagvak ősei

Kevesen tudják és még kevesebben értékelik azt a tényt, hogy a „kultúra” fogalma tulajdonképpen a földmivéslet jelenti. Az ember akkor jegyezte el magát a kultúrától, akkor teremtette meg a műveltség alapjait, amikor megtanulta a földet művelni és táplálkozása, önfenntartása törvényességét biztosítani tudta. A világtörténelem bizonyítja, hogy előfordult már, hogy egyes elbizakodott népek megfélemlítettek teljesen erről a tényről, elhanyagolták, feleslegesnek tartották a föld művelését, — más utakon keresték országuk fennmaradásának biztosítását, — azonban a tudományokban való látszólagos előrehaladás, a diadalmas háborúk egész sora mellett is, hatalmas birodalmak omlottak össze. A föld kultúráját tehát

semmiféle más kultúra nem pótolhatja.

A XX. század embere már tudatában van ennek a ténynek, arra törekedik, hogy a mezőgazdasági termelés tőkéltesítse és ezért a tudomány ötlet más terem elert feledezeseket is a mezőgazdaság szolgálatába iparkodik állítani.

Ilyen fontos tudományos vívmánya a modern embernek az úgynevezett örökéletűs,

amelyről talán elég annyit felemlítünk, hogy ennek a tudományos felfedezésnek a segítségével az elődök ismeretében a későbbi utódok minden fajta- és családi sajátosságát, szinte teljes pontossággal meg lehet állapítani. Ennek a tudománynak a

gyakorlati alkalmazása történik meg minden gazdaságban, ahol állatot tenyésztenek, vagy gyümölcsöt termelnek. Ezért tart tenyészállatokat a gazda, ezért oltja be fáit olyan egyedekkel, amelyekről tudja, hogy elsőrendű termést hoznak.

Az is közudomású, hogy gabonaféléink egyik-másika tőkéltesítésre szorulna. Van, amelyik sokat, de gyenge minőségű magot hoz, a másiknak ezzel szemben mennyisége is, minősége is megfelelő lenne, éppen csak az a baj, hogy tenyészideje a mi klímánkhoz meren túlságosan hosszú. Vannak gabonafélék, amelyek szinte tenyészőtől a penészgombák különféle fajtaínak, mások rozsdamegtelepedésére hajlamosak, stb.

A tőkéltesítési módját már ismerte az ember, amikor rájött az örökéletűs szabályaira, a gabonafélék tőkéltesítése eddig mégis meglehetősen szűk korlátok között mozgott, mert hiányoztak a keresztelésnél felhasználható, fajtisztá, őseréjű vad-alkonyok.

Szinte felbecsülhetetlen ilyen körülmények között annak a jelentősége, hogy a földet évente át, meg átkutatva tudományos expedíciók egyike a 20. és 40. szélességi ív alatt,

Ázsia délnyugati részében, Indiában és Kelet-Kínában megtalálta a gabonafélék szülőföldjét. Afganisztán, Beludiszisztán, Buchara fensíkjaín a buza, rozs,

zab és köles szinte végtelen változatban, a maga ősi bujaságával tenyésztek ma is.

Itt bőven válogathat az ember az ellenállóképes, a bótérno. a nagyszalmájú, acélos szemű és más örökéletű tulajdonságú buzafélék között, amelyekből például csak buzában 46 fajlat számoltak össze az expedíció tagjai.

Természetes, hogy az egyes fajtaikat tőkéltesít és alapos tudományos vizsgálat alá veszik és hatalmas telepeken megkezdődik az embernek a telemtetés munkájába való beletartózkodása: keresztelik az egyes ősgabonaféléket, hogy azok legelőnyösebb tulajdonságait örököltsék át, viszont „elfelejtessék” az utódokkal a felfedezett ősek hibáit. A gabonafélék őseinek sok ezer éven át rejtve volt szülőhazájt tehát már felfedezte az ember — mert hiszen

a búzát már Krisztus előtt évezredekkel ismerte az ember,

jól tudjuk, hogy a nemrég feltárt fáraó-sírokban is, a piramisok szikláin között is találtak magvakat, — a buzafélék hazáját azonban csak most sikerült megtalálni. Természetesen a tudományos kísérletek évtizedeket vesznek igénybe, az ember azonban utban van már a mainál is tőkéltessebb, jobban fizető, többet termelő, zesebb kenyeret adó gabona „gyártása” felé...

A parcellázás alá kerülő ingatlanokon kezdjék meg a telepítést Hozzászólás a telepítési törvényhez

A mezőgazdasági kisemberek tízezei, de mindazok, akik felérik ésszel és átérzik szívvel annak a fontosságát, hogy

a magyar föld minél több embernek nyújtson tisztos megélhetést,

lelkes örömmel fogadják a kormány telepítési programját. Amikor ennek az örömnöknek is kifejezést adok, szeretném felhívni a VASÁRNAP útján az illetékesek figyelmét egy — remélem sokak látszólagos — ellentmondásra. Értetlenül és meglepetten tapasztaltam ugyanis Budapesten jártamkor azt, hogy ellenére a telepítési program megjelenésének, még ma is lépten-nyomon olvashatók hangzatos hirdetésekkel parcellázásokra vonatkozóan, „ingyen” autókön szállítják a venni szándékozókat a parcellázandó területekre, stb.

Sem a szerkesztőség, sem az illetékesek, még kevésbé az olvasók előtt nem kell vámulatnom arra, hogy hány ember tettek tönkre, kergettek az erkölcsi romlásba, legutóbb ismételt esetekben öngyilkosságba a telkiismeretlen ingatlan-spekulánsok. Éppen ezért csodálkozom azon, hogy

ma is zavartalanul folyhatnak ezek az akciók, amelyek egész sereg közvetítő szerv számára biztosítanak jövedelmet, megnehezítve a felszabaduló területnek dolgos emberek kezére való jutását.

Fokozza meglepetésemet az, hogy a Széchenyi alapította Tudományos Akadémia is hirdetésmények útján parcelláztatja a Vigyázó hagyatékból rejtott területet, holott valószínű, hogy az Akadémia és az állam könnyen megegyezhettek volna ennek a területnek a telepítési akcióba való bekapcsolása tekintetében.

Bizonyos az, hogy

ha az állam megakadályozná azt, hogy a parcellázások a spekulánsok intézzék és a feldarabo-

landó birtok árához hozzácsapják a maguk tetemes hasznát, a körmönfont rábeszélők jutalékait, az „ingyen” autók költségeit, a föld arra érdemesebbek, kisebb pénzü, de a földdel közelebbi vonatkozásban lévő kezéze jutna.

Eppen ezért arra kérem a VASÁRNAP útján az illetékeseket, tegyék megfontolás tárgyává, nem lehet-e a parcellázás útján feldarabolandó területeket hivatalból telepítési célokra igénybe venni? A föld tulajdonosa ebben az esetben az állam utján kapná meg „kedvező” törlesztéssel földje árát, de a vevőknek sokkal kevesebbet kellene fizetniük.

Csákvári István (Kistarsca)

Pingvin ur sétál... .

A londoni állatkert érdekese alakja a lipcse-topogó pingvinnek, amelyek az állatkertet látogató kislányok lovagjává szegődnek, egy-két hat reményben.

Vitézeket telepítettek az Ormányságba

Vasárnap, augusztus 22-én délelőtt iktatták be jelképesen vitézi telkébe azt a 7 vitézt, akit az ország különböző vidékeiről telepítettek az egyike miatt elnéptelenedett Ormányságba, Baranya vármegye déli részébe. Erre az alkalomra a kormányzó képviselőiben Mohácsra érkezett vitész Igmandy-Hegyesy Géza testőrtábornok, vitézi kapitány, vitész Szinay Béla altábornagy és még több más előkelőség. Az ünnepélyes beiktatás a városi színpadon zajlott le vitész Horváth István főispán és Fischer Béla alispán, valamint a többi előkelőség és nagy-számú közönség jelenlétében. Igmandy-Hegyesy Géza testőrtábornok beszédében buzdított intézett a vitézeket, akiket a Vitézi Rend a kishir-tosok sorába emelt és kérte őket, hogy őrizzék meg a baranyai magyar föld egy-egy darabját. Ezután a vitézek átvettek jelképesen földjük egy darabját vitézi címerrel díszített zsákbak. Döbben diszemből volt, amelyről hódoló táviratot küldöttek a kormányzóknak.

A lovak és öszvérek állatorvosi vizsgálata

A földművelésügyi miniszter rendelete szerint évenként, — a szeptember 15. napjától 25. napjáig terjedő időközben — össze kell írni minden nem állami tulajdonban levő lovat és öszvért. Az összeírás kötelezettség alá eső lovak és öszvérek közül azokat, amelyek az összeírás idejében legalább betegesek, évenként az október 15. napjától november 30. napjáig terjedő időközben — állatorvosi vizsgálatnak kell alávetni.

Az összeírás végrehajtása céljából minden ló- és öszvértulajdonos köteles az illetékes községi előjáróság által kiszolgáltatott bejelentő űrlapokat a valóságának megfelelően, pontosan és olvashatóan kitölteni és az illetékes hatósághoz legkésőbb szeptember 25. napjáig visszajuttatni. A községi előjáróság ellenőrzi az űrlapok kitöltését és a bejelentésekben foglalt adatokat nyilvántartási jegyzékben összegezi. Intézkedik továbbá a vizsgálati kötelezettség alá eső lovaknak és öszvéreknek a hatóság által megállapított időpontban és helyre való elővezetéséről és hatósági állatorvosi vizsgálatáról. A vizsgálati kötelezettségnek eleget tett lovakról és öszvérekről a hatóság lövisszállati igazolványt szolgáltat ki a tulajdonosnak, melyet az mindaddig köteles megőrizni s minden vizsgálatra magával vinni, míg a hatóság újjabbal ki nem cseréli. Olyan lóra vagy öszvérré vonatkozóan, amely lövisszállati igazolvánnyal van ellátva, marhalevelet kiállítani vagy átírni 1938 április első napjától csak akkor szabad, ha a tulajdonos a lövisszállati igazolványt fel tudja mutatni. A ló, illetve öszvér elidegenítése esetében a vizsgálati igazolványt az új tulajdonos tartozik megőrizni, illetve felmutatni. Ha az igazolvány elveszt, arról a községi előjáróság másolatot állíthat ki.

Rendelet a méz forgalmáról.

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amellyel szabályozza a méz forgalmát. Az általános rendelkezések a méz meghatározásával és összetételi kellékeivel, valamint a méz osztályozásával foglalkoznak. A rendelet ismerteti az egyes mézfajták összetételi és minőségi kellékeit s a virágmez előállítását, felsorolja a méz titított hamisításának módjait, megállapítja a méz elnevezésének és jelzésének előírásait, valamint a behozatal és kivitel feltételeit. A rendelet részletes ismertetésére visszatérünk.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron

Szigeti Nándor és Fia

ékszerész

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHÄNDL JÓZSEF DR.

A vetőmagot

gondosan elő kell készíteni, mert egészen természetes, hogy aki gyomot vet, az gazt arat.

Különösen a gyommagmentességre kell nagy súlyt helyezni. Hiszen — sajnos — földjeink talajában ugyanis ezrével húzódik meg a gyomok sokféle magva; az utszélékről és mesgyékről hozza a szél őket a miveleti talajra. Még mi magunk is növényjük számukat ezen elősködőknek, melyek temérdek tápanyagot és nedvességet rabolnak el miveleti növényeink elől. Ezért ne mulasszuk el a vetőmagoknak a szelelőfrosttal átbocsátását, majd a rostálását és triórozását.

A vetőmag előkészítésének egy másik fontos munkája — különösen a búzánál — a csávázás. A csávázás lényege az, hogy a vetőmagot belemártjuk olyan vegyszer oldatába, amely a vetőmag felületére tapadt üszögspórákat megöli. Ez az ugynevezett nedves csávázás.

A legrégebbi, de sok tapasztalat gazda szerint még ma is legjobb, legelősebb, kisgazdáknak leginkább ajánlható a Linhart-féle rézgálicos csávázás.

Itt mindenekelőtt készítünk 1—2 sztalékos rézgálicoldatot, tehát 100 liter vízben feloldunk 1—2 kg rézgálicot (kékgálicot). Ha a mag üszöggel gyengen fertőzött, akkor elegendő lesz 1 kg is, de erős fertőzöttség mellett 2 kg is helyénvaló. Az oldat olyan fakádban készüljön, mely legfeljebb derékgig érő falu legyen. A magot ugyanis egy szákvássonal bélélt fűzfakosárba tesszük s ezzel merítjük bele a kádban levő rézgálicoldatba. Miközben a vizes oldat átjárja a magvakat, helyes lesz állandó markolással a gabonaszemeket jól átmosni. Ha ezt elmulasztjuk, akkor esetleg a buzamag molyhos végén levő spórákhoz nem fér hozzá az előszer. További előnye a mosásnak, hogy így

az üszögspórákkal telített, köuszögös, léha magvak is szétörzsolódnak, az oldat felületére szállanak, honnan azután lemeríthetők lesznek.

Ha a vesszőkosár két fülén át egy rudat tolunk s ezen a kád felett hóg bele a kosár a rézgálicoldatba, akkor a mosás kényelmesen és alaposan elvégezhető.

A rézgálic helyett higanykészítményeket (Higosoin, Germisan, Uspulum, stb.) is ajánlanak csávázás céljára. Ezek drágábbak, de előnyük, hogy az üszög mellett egyéb káros csírát is elpusztítanak a vetőmagon.

Őszi takarmánykeverékek

hazánkban nagyobb figyelmet érdemelnek, mint amennyire gazdáink érdemesítik őket. Hazánkban ugyanis a május, különösen a június csapadékból szegény szokott lenni s így a tavasszal vetett takarmányok a legkritikus esetben adnak megfelelő termést. Ezzel szemben az őszel elvetett takarmányok az ősz, különösen pedig a téli hónapok alatt kapnak annyi talajnedvességet, hogy április végére jól kifejlődhetnek s kellő tömegben kaszálhatók le. További előnyük a tavaszi takarmányokkal szemben, hogy a koratavaszi hónapokban lekerülnek a földről s így földjükön még valami másodterményt nyerhetők vagy pedig az őszel bevetendő őszi gabona alá kitérően előkészíthető.

Az őszi takarmánykeverékek valamely pillangósvirágu növény (őszi búkköny, őszi borsó) és őszi gabona (rozs, buza, őszi árpa) keverékéből állanak.

E keverékből egy kat. holdra 80—100 kg-ot szokás vetni. Hogy mennyi legyen ebből a pillangósok és mennyi a gabonának magja, az főleg attól függ, hogy inkább nagyotmögű takarmánnyá akarunk-e szert tenni vagy pedig nagyobb súlyt helyezzünk a takarmány minőségére. Az első

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Almabor, mustitalok

Almabor készítésére jól beérett, édes alma a legalkalmasabb. Ha az még nincsen beérve, halomra rakva, előbb érlelni kell. A feldolgozandó gyümölcsöt megmossuk, szeletekre vágjuk, gyümölcsajtajában összeuszuk és levét kisajtoljuk. Ezután megállapítjuk, hogy az almamust mennyi cukrot tartalmaz és ha szükség van rá, a cukortartalmát cukor hozzáadásával növeljük. Körülbelül 14—15%-os cukortartalomra kell a mustot beállítanunk, amit azután erjesztő-hordóba teszünk. A főerjedés 6—8 héttig tart, akkor a bor tisztáját lefejtjük és a zavaros seprőtől elkülönítjük. A lefejtést 3—4 hónap múlva egyszer-kétszer megismételjük, míg a bor teljesen megiszul.

Az édes, zamatos must friss állapotban legfeljebb egy-két hónapig élvezhető, megfelelő eljárással azonban a háztartásban is lehet hosszabb ideig eláll. A pasztörözés receptje a következő: A szőlőmustot vászonkendőn gondosan átszűrjük és betöltjük erősfalu üvegekbe, amelyeket előbb szódás vízzel alaposan kimostunk. Legjobb a patentzárás üveg, ha azonban ilyen nincs, a parafadugóra ajánlatos dróbból vagy kenderspárgából biztosítókötést alkalmazni. A pasztörözést mosóüstben végezzük el, éppen úgy, mint a befőtteknél, csupán arra kell ügyelnünk, hogy 70 C fok fölé nem megyünk és ezt a hőmérsékletet fél órán át tartjuk. Ezután az üvegeket kiszűzzük a forró vízből és a pasztörözést a következő napon megismételjük. A kétszer pasztörözött, kihűlt üvegekről éles késsel eltávolítjuk a biztosítókötést és a dugó kiálló részeit, a dugó tetejét és az üveg száját alkoholos ruhával letöröljük és ol-

vastított szurokkal vagy parafinnal bevonjuk. Az így elraktározott must először zavaros, de pár hónap múlva teljesen kitisztul, miután az üledék az üveg aljára csapódik le. Használat előtt a must tisztát lántevő, a zavaros üledéket szűrővel eltávolítjuk belőle. Ha a pasztörözést gondosan hajtottuk végre és az üveg elzárása hibátlan volt, az így eltett must évekig friss állapotban marad.

Kánya Terézia

Ételreceptek

Burgonya paradicsommal. A főtt burgonyát meghámozva, szeletekre vágjuk. A paradicsomot szétőrdelve, egy fejt vöröshagymával és vízzel főni hagyjuk s ha már sűrű, szilán átörjük. Vékony rántást készítünk, a paradicsommal felerjesztjük, teszünk bele egy kis cukrot, sót, a burgonyát hagyjuk jól felelni és sertésszeletekkel adjuk asztalra.

Csiperkőgomba tejföllel. Egy kosárka csiperkőgombát megmosva, felvágunk levesteké. Szilán petrezselymet és vöröshagymát párolunk, beleszűzzük a gombát és benne hagyjuk, míg sűrűsödnek, de azért egészen maradjanak. Tejfölt és kevés tőrt borsot adunk hozzá.

Túrós barátfille. Fél kilogramm lisztből és két tojásból tésztaát gyurunk és olyan vékonyra nyújtjuk, hogy átlassunk rajta. Egy kis tányér túró 4 tojássárgájával, finomra vágott kaporral, sóval, néhány kanál tejföllel s egy kanál liszttel jól elkeverjük. A tésztaát kismintjuk a nyújtódeszkán, egyik részét bekentjük tojásfehérjével és kettőjüket térsőbe egymás egy-két kévsáknalnyit teszünk rá az elkavart túróból. A kinyújtott tészta másik részével ezután beborítjuk a túrócsomókat, lenyomkodjuk és erőszoréttal jól összújjuk a túrócsomókat és a szilánba teszünk bele és só vízben megfőzzük. Ha megfőtt, száraz csorgassuk le, lábasba vaját vagy zsírt teszünk, beleadjuk a barátfillét, megsózzuk és főlazzuk. Kis ideig még a tűzön hagyjuk, azután a tetejét túróval meghintve, melegen tálaljuk be.

esetben több gabonát, az utóbbi esetben több pillangósmagot adunk a keverékbe. Mindazáltal 25%-nál kevesebb gabonát vetni nem tanácsos, mert akkor nem tudja támasztó-hivatást teljesíteni. Legtöbbször 30—40 százalék a gabona a keverékben.

Talajukat úgy kell vetés előkészíteni, mint általában az őszi gabonák alá szokás. Sovány földbe vetve megháláljuk az istállótrágyát is, de egyébként jobb csak műtrágyát szórni aljuk (150—200 kg szuperfoszfátot, homokot pedig még 70—80 kg káli-sót is), az istállótrágyát pedig a kápaszvények alá elhasználni. Ennek magyarázata az, hogy a pillangósok a levegőből gyűjtötenek nitrogént s így ezt nem övletlenül szükséges nekik a talajba adni.

Vetési idejük a bennük szereplő gabonafélé vetési idejéhez igazodik.

Hogy a keverékben rozsozt vagy búzát szerepeltessünk, az attól függ, hogy a talaj homok vagy pedig inkább a buzának megfelelő vályog, illetve agyag.

A pillangósok közül legkevésbé veszik igénybe az őszi búkkönyt, mert — jöllehet kitanó minőségű takarmányt ad — nem feltétlenül fagyálló és kemény tél idején könnyen kifagy. Hasonló mondható az őszi borsórol is, mely még a talaj iránt is elég igényes. A szőszbúkköny fagyállósága kifogastalan; csak az a hátránya tulajdonsága, hogy szorós volta miatt az állatok nem eszik oly szívesen, mint az előbbieket, különösen akkor, ha elvénült. Ilyenkor legjobb beszombolyozni, mert szénává nehezen szarítható. A pannonbúkköny még fagyállóbb, mint a szőszbúkköny, de csak a jobb agyagtalajon ad megfelelő termést. Így tehát gyengébb homoktalajon legtöbbször a szőszbúkkönyt termeljük rozssal, míg jobb, agyagtalajon pannonbúkkönyt buzával.

Apró jótanácsok

A tavaszi ültetéshez, kérünk mielőbb facsemétét, suhangot, mert a kényvesek csak október hónap végéig beérkezést esetén intézhetőek el. A kérelmek az ültetés helyére illetékes m. kir. Erdőgazgatósághoz, vagy m. kir. Erdőfelügyelőséghez intézendők írásban, de előterjeszhetőek szóban is. Alföldfásítási célra 5000 darabot meg nem haladó csememennyiségget a községi előjáróság utján is lehet igényelni.

Csikótorna neve alatt emlegetik utabban azon berendezéseket és eljárásokat, melyeknek célja nemcsak alkalmas adni a fejlődő csikónak a mozgást alkalomra, hanem erre kényszeríteni is. Hiszen a lomia vérmérsékleti vagy a melegtől elpetyhült csikók bizony nem szoktak jövedélyből erősebben mozgást végezni s így a lötenység nem érné el azt, amit óhajt, hogy t. i. a legelőn elzett, ellenálló, acélos mar, kemény ló fejlődjen növedékeiből. Már hazánkban is készülttek olyan pályák térsőbe, melyek hol a nap bizonyos óráiban a csikókat rendszeresen hajlítják, futásra kényszerítik. Mindenütt azt tapasztaljuk, hogy a csikótornák bevezetése óta a csikók fejlődése a legelőterületekben mondható, minthogy nemcsak a magaságukban, hanem az öv- és szárméretben is lényegesen jobb a fejlődés, mint a torna bevezetése előtt volt. A csikók a rendszeres munka mellett még nyugodtabban viselkednek, mint előbb; egy-est nem rugják, nem harapják, egy-máson sérülést nem okoznak. A hibás lábállások kiküszöbölésére vezet a torna és különösen kitűnik az, hogy az imá sokkal acélosabbak, az izleletek szárazabbak, mint azoknál a csikóknál, melyek csak akkor mozdognak a legelőn, ha éppen kedvük tartja.

A maglucernákon sok helyen láthatók a lucernagyabacs-legek szűrésa következtében kórosan megvastagodott, megfajlásnak indult virágok. Ezeket a képződményeket rendszerint elruga a növény s nem sikerül a termés. A károsodás mértékéhez képest kell határozni a gazdának. Mindenesetre jobb az ilyen károsodott magnak megahagyott lucernát még idejében szénanyerésre lekaszálni, mintsem, hogy családunk a maghozamban elve-szítse a szénáhozamot.

H I R E K

Ha elhervad...

Ha elhervad kertünkben a rózsá,
Szávból is utra kel egy náda;
Szellő szárnyán jut el egy kis házhoz,
Egy kis házban egy szőke kislánynakhoz.

Bekopogtat halkán a szivőbe,
Üzenetemet átadja emléke,
Szőke kislány dőljön meg az Isten,
Elbűsözöm más házába imén.

Elbujdosom, hol senki sem ismer,
Ahol hűltenszívű kislány nincsen,
Az Istenből csak azt kérem, kislány:
Hallgassa meg érted, az én imám.

Ifj. BIHARI JÁNOS (Szegvár)

Ősz

Udvaromra bejött már az ősz...
Muzsikál a szél
Arról, hogy itt minden meghal...
Hull a falevél...

Magam is oly busan lépkedek,
Mint egy gyűzsmenet...
Be jó volna visszamenni,
Sej, de nem lehet...

Avarszemfedők közt ballagok,
Hallgat a szivem,
De én tudom, hogy a mélyre
Csak rekvém...

PALINKÁS BÉLA (Szombathely)

Kalapot emelek a falu népének

Jó itt püenni, hol lombok ránkajol-
nak
És virágjait közt madarak dalolnak;
Hintáznak az ágon pajkos vidámsá-
gal,
Füredőznek a napnak aránsugarával.

Lekemet fenséges nyugalom ringatja
S mint szellő a fűszácl gyengéden
ingatja,

Ugy ötle engem is e cenelek természet.
Gyüldöm már Pécset s ádom a
vidéket.

Máskép sít itt a nap; hold is szob-
ben ragyog.
Mások itt az esték és biborhajnak.
Mások az emberek, kik rögt munká-
kának

S a hártában pipacsos kalappal jár-
nak.

Más a szerelem is fehér tanyák kö-
zött,
Ide oly sok bűn és szemny még nem
kötözött.

Tisztabb itten a szél és tisztább a
lélek;

Kalapot emelek a falu népének.
MISIK JÁNOS (Ráckeve)

Ötven község ünnepe. Nagykőrösön
szeptember 12-én leplezik le B. Tóth Ferenc, az első homoki szőlőter-
melő szobrát. Ez alkalommal mintegy
ötven község küldöttsége jelenik meg
a városban, hogy ott a nagy magyar
kiszáda emlékének tisztelegjen. A
szoborbizottság Darányi Kálmán mi-
niszterelnököt kéri fel az ünnepi be-
szédre. A leleplező ünnepségekre az
ország minden részéből lovasszillag-
túrát szervezett az Arany-napok ren-
dezősége, mely ezt az ünnepséget is
rendezi. Különben az Arany-napok
tartama alatt, szeptember 4-12-ig
filléres vonatok s 50 százalékos menet-
díjkedvezmény teszi olcsóbbá az utazást
Nagykőrösre.

A Hangya szép eredményei Borsodban
Működésében, ahol a Hangya Szövet-
kezet cselekedés házat építették és ahol
szövetkezetnek szelkviágra, vas-, fűszer-
és divatúru kereskedése van, a napok-
ban látogatást tett Dr. Wünsch Frigyes,
a Hangya vezérigazgatója. A vezérigazgató
Luptak István ügyvezető igazgatót,
a környék sok szövetkezeti igazgatóját és körzetvezetőjét részle-
telle dícsereiben eredményes működésé-
ért. A megköszöntött szövetkezetek,
amelynek 1500 tagja van, egyike a leg-
nagyobb jövők és teheresebb szövetkeze-
teknek.

Egy okos majom
A berlini állatkert egyik majma labdáját maga fújja fel

Shvoy püspök jubileuma. A Szent
István jubileumi évre Székesfehérvár
régi püspöki templomát Shvoy Lajos
püspök tízéves főpásztori jubileuma
alkalmából 160.000 pengő költséggel,
közel másfél millió munkával restaurál-
ták. Az újjáalakított székesegyházat
az amerikai utjáról székvarába most
visszavert Shvoy püspök augusztus
19-én reggel áldotta meg nagy ün-
nepesség keretében. Mics után a Szent
István-teremben díszközgyűlést tar-
tott az egyházmegyei központi tanács
és ennek keretében hódoltak a jubiláló
főpásztornak.

Különös repülőkeland. Példátlan eset
történt a texasi Dullashan (Északame-
rikai). Egy Hunt nevű 19 éves diák, aki-
nek van egy kis magánrepülőgépe, a
dallasi repülőtérrel éppen sötétrepülő-
sre akart indulni, amikor előtte termett egy
férfi és revolverrel a kezében kényszeri-
tette, hogy vigye magával. Már a leve-
gőben voltak, amikor a kérelmet légi
vendég elmondta, hogy most szökött meg
a dallasi fegyintézetből és felszólította
Huntot, hogy vigye a meztelen hátrát felé.
Hunt egy óra hosszat repült a szökött
fegyvenccel, aztán sajnálkozva közölte,
hogy beunja elfogott s valahol le kell
szállniuk. Minthogy egy óra hosszat kör-
ben repült a mitsom sejtő fegyvenccel,
mégint éppen Dallas határában voltak.
Egy mezőn szálltak le, annak a fegyhá-
zának a közvetlen közelében, ahonnan az
utas megszökött. A mező fegyvenek dol-
goztak fegyveres örök felügyelte alatt.
A fegyverök nyomban felismerték a szök-
ött fegyvenccel, elfogták és visszatették a
fegyházába.

Tilos repülőgépen fényképezni. A
Légiügyi Hivatal előfordult esetből ki-
folyólag felhívja a közönség figyelmét
arra a bel- és külföldön egyaránt
fennálló rendelkezésre, hogy fényké-
pezőgépet a légi járműveken csak oly-
képp szabad szállítani, hogy azokat
repülés közben használni ne lehessen.
A fényképezőgépeket tehát vagy a
csomagfűlkében — esetleg lezárt bő-
röndben — kell elhelyezni, vagy ha
ez nem lehetséges, akkor az indulás
előtt a repülőterem ölmzárral kell el-
látni, amelyet csak érkezőkor a repü-
lőter hatóságai nyithatnak fel.

Menyasszonya előtt fejlelte magát
a vőlegény. Szent István-napján éjjel
Baldoy községben Zuhány László 18 éves
jómódú legény menyasszonyának, Lu-
kács Máriaéknak szűlő házában beszélget-
tek. Már éjfélre járt az idő, amikor a
legény elővette a revolvert és moso-
lyogva illesztette a halántékához. Isten
velék, én örökre elmegeyek... — mon-
dotta és a következő pillanatban elő-
dőlt a revolver. A szerelmes vőlegény vé-
resen esett össze s mire orvosi segítsé-
gesen részletették, már nem volt benne
élet. Zsebében bucsulevelet találtak,
amelyben gyönyörűtalan betegséget
hozta fel öngyilkosságának okát.

ADÁS-VÉTEL

Eladó egy jókarban lévő Oliver
traktoreke (kettes). Az árva vonat-
kozálag érdeklődni lehet P. Kádi Ist-
vánnal, Csoz, Veszprém m.

Ünnepi és filléres gyorsvonatok.
A magyar kir. államvasutak igazgató-
sága aug. 29-én, legalább 500 utas
jelentkezése esetében Szegedről, Szent-
esről, Kistelekről, Csongrádról, Kis-
kunfélegyházáról, Késkeméntről,
Nagykőrösről, Ceglédre filléres gyors-
vonatot indít Fonyódra, illetve a Ba-
laton mellé: Budapestről Kaposvárra
és Pécsről Mohácsra pedig ünnepi vo-
natot indít.

Gyümölcskiállítás volt Pécsen.
A pécsi gyümölcs-, szőlő-, bor- és méz-
kiállítást Szent István napján délelőtt
nyitotta meg Víznya Ernő kiúcsúrti főta-
udós, felsőházi tag. Örömmel állapí-
totta meg a mezei nemes gyümölcs-
termelés fejlődését és hálaül tölme-
csolta a földmivélségügyi kormányzatnak
és a város, valamint a megye vezetősé-
gének, hogy lehetővé tették az ősszel
megnyitló Pécsi Kertészeti Munkásképző
Szakiskola felállítását.

Nem szabad magyarul beszélni a
marosvásárhelyi piacon. A marosvá-
sárhelyi hatóság rendeletileg megtil-
totta, hogy a piaci árúrok magyar
nyelven kínálják portékájukat. A ren-
delet értelmében a piaci árúrok nem
beszélhetnek magyarul. A szerelmes
rendelet ellen a Magyar Párt tiltakoz-
ást nyújtott be a kormányhoz.

Gazdanap Szeged-Várostanyn. Az
Országos Széchenyi Szociális, a „Natu”
Magyar Gazda és Földműves Szociális
és a Királyhalmi Nőpárk augusztus
29-én Szeged-Várostanyn Gazdanapot
rendez. A Gazdanap keretében Schandl
Károly dr. „A tanügyi kisenberek és a
szövetkezetek” címmel előadást tart.

Kedvezményes áru elővétel vérfelújítás céljára

A földmivélségügyi miniszter a hazai
vadállomány minőség feljavítása céljá-
ból az előző évekhez hasonlóan kedvez-
ményes áru, tenyészőrzeteket oszt ki az
idén is az igénylő vadászterülettulajdo-
nosok, illetve bérlet részére. Az igény-
lősek közvetlenül a földmivélségügyi mi-
nisztériumban küldendők be, a vadászati
osztálynál kaphatók árlapon, legkésőbb
szeptember 30-ig november 29-ig. Az igénylő
elővétel árát a földmivélségügyi miniszter
a következőképpen állapította meg:
1 kg nyul darabja 3 P., kan és nőstény
nyulpar páronként 10 P., fácánokész da-
rabonként 4 P., fácánokész darabonként
3.50 P., fácánokész (egy kakas három
tyúk) páronként 14.50 pengő, fogoly
páronként 3 P.

Felhívás a volt tüzérekehez. A Ma-
gyar Tüzéremlékmű ünnepélyes leleple-
zését Budapestben ez év október 3-ára
vezették tervbe. Az emlékmű a világhá-
borubban hősi halált halt magyar tüze-
rek emlékének fogja megörökíteni. Az
emlékmű-bizottság kéri a Csonka-Ma-
gyarországon és a megszállott terü-
leten lakó bajtársakat és hozzátartozó-
kat, hogy részvételi szándékukat pon-
tos cím és állás, illetve foglalkozás
megjelölésével szeptember 15-ig je-
lentésk be a Magyar Tüzéremlékmű-
Bizottságnak (Budapest, Honvédelmi
minisztérium), hogy a bizottság ré-
szükre a meghívókat idejében elküld-
hesse.

JOGOS ÖRÖM

A tanító az iskolában rászól a
folyton rendetlenkedő Mórickerára:
— Ejnye, ejnye. Móricka, ezen a
hétén már ötdzsol: voltam kényte-
len meghuzni a hajadat. Nincs neked
ehhez egy szavad sem?

— De igen, tanító ur, kérem, örü-
lök, hogy már szombat van.

Hibaigazítás. A Vasárnap 33-ik
számában közölt „Szent István” című
vezércikkünk első mondata helyesen
így hangzik: „Nyolcszázkilencvenkilenc
éve annak, hogy Magyarországon
első királyi örökre lehunyt személt”.

Harmenynyolc sörét volt az orvadás
tészében. Dara István erdőőr Bárczay
Ferenc képviselő somogyzentmiklósi urad-
almában tettenért Kovács János belez-
nált orvadászt. A vadászról ráírta,
el is talált, de az erdőőnek volt még
annyi ereje, hogy fegyverrel ráússte tá-
madójára. A súlyosan sebesült erdőőr
kórházba szállították, a csendőrség pedig
megindította a nyomozást a tettes közre-
kerítésére. A yanu azonnal Kovácsra
terelőtt. Amikor a csendőrök lakásán
keresték, éppen nyugodtan végezte napi
munkáját. Csak később derült ki, hogy
38 sörét van a tészében, a nyakcsirtétől
a tala sarkáig. Az erdőőr lövése is ta-
lalt, de Kovács nem mert orvoshoz men-
ni, nehogy kiderüljön, hogy ő volt a tet-
tes. A csendőrség őrizetbe vette.

Óriási felhőszakadás volt Borsod-
megyében. Augusztus 23-án három
órán át tartó felhőszakadás volt Miskol-
con és Borsod vármegyében. Ilyen
nagy árvíz 1870 óta nem volt Miskol-
con. A mentők több mint 50 esetben
vonultak ki, hogy segítségére legyenek
a lakásokba beszorult embereknek.
Dr. Gros István tb. főszolgabíró a hely-
szakadás okozta pusztításokat. Sajó-
keresztesurton 11 ház dőlt össze és több
lakásból ki kellett telepíteni a lakókat.
Sajószentpéteren pedig csak csónak-
lakó lehetett megközelíteni az állomá-
sépületet. Vitéz Borbély-Macszy Emil
főispán intézkedett, hogy az árvízka-
rosultakat részletesen gyorssegélyben.

Gyújtott a villám. Augusztus 15-én
délután 2 óra táján nagy zivatar vonult
végig Vérteltona komáromi kerület
közé felett. A község lakosságának nagy
része a templomban volt délután nyel-
vesernyén, midőn hatalmas mennydörgés
riasztotta fel az ajtószokókat. Néhány
tűlpanat múlva már az utcáról felhang-
zott a fénykiállítás: Tíz van! Mindenki
sietett kifelé a templomból, de ekkor
már három patta lángban állott. A vil-
lám becsapott Utó Antal gazdálkó
pajtárába s a nagy szelben a tűz mind-
járt ácsapott a két szomszédos pajtába.
A tűzhöz azonnal kivonult a helybeli
őnkéntes tűzoltóegység, majd rövidesen
megérkezett a tűzoltóság a szomszédos
Tardos községből is, ennek volt közön-
hető, hogy a tűz továbbterjedését meg-
tűtött akadályozni. Előjött három patta
a benne lévő takarmánnyal és csépelettel
gabonával, szekerek, gazdasági cépek és
három árab birka. Súlyos égési sebe-
ket került a tabányait kórházba Halms
Gyula tartósi tűzoltó. A kár 4-5 ezer
pengő, mely részben biztosítás révén
megterüli.

A szöszéken sújtotta agyon a zilahi
református papot a villám. Borzal-
mas szerencsétlenség színhelye volt
augusztus 22-én Zilah (megszállott
Erdély) városa. Nagy vihar dúhngött
a város felett és a villám a református
temploma csapott, ahol a szá-
nyok papot és egy, a szöszék mellett
helyet foglaló kisfiút halálra sújtott.
A templomban óriási riadalom kelet-
kezett, a hívők közül többen elájultak
és a tolongás közepette számos sa-
lyos sérüléseket szenvedtek.

POMPÁS MÓDSZER

Két megrögzött aglegnény panasz-
kodik a kávéházban:
— Nem lehet kibírni az én taka-
ritónommal, — mondja az egyik. —
Rémesen becsap engem a bevásárlás-
nál.

— Látod, — mondja a másik —
az én házvezetőm engem egy fil-
lérel se csaphat be. En mindent hi-
telbe veszek.

NEM VOLT BIZTOSITVA?

Grün igazottan újságója Kohn-
nak a kávéházban:
— Képzeld csak, tegnap éjjel ki-
gyulladt az üzletem. Szerencsére a
járókelők idejében észrevettem, hi-
váltak a tűzoltókat, akik aztán eljot-
ták a tűzet, hála az Istennek.
— Mi az, hogy szerencsére és mi
az, hogy hála az Istennek, — csodál-
kozik Kohn. — hát nem volt bizto-
sítva?

Ősziek alá **PÉTI SŐ** nélkülözhetetlen.
Kérjen díjtalan ismertetőt!
Péti Nitrogén Műtrágyagyár R. T.
Budapest, V., Nádor-u. 21.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hol szerkesztették be könyvtárhöz szükséges anyagokat? 2. Régi könyveket hol és mennyire értékesíthetünk? (N. I., Szárhegy) — **Felelet:** 1. Címeket nem szívesen és felcsoportozással közölünk csak. A kívánt cikkeket beszerzheti (többek között: „Computer papírpapír anyagok, IV., Magyar-u. 27.”, vagy „Müller József című, VI. Révay-utca 10.”; 2. Irlja meg pontosan a könyv szerzőjének, kiadójának nevét, a kiadás évét és helyét, a könyv pontos címét. Lantos könyveskereskedő, Muzem-könyvtár 3. Válaszhoz szükséges esetén megírja a hozzávetőleges értéket. Végrelessé válnak látványban meg szoktatók, az adhat, még kevésbé is.

Kérdés: 1. Van-e börtönkiszábról tanult, hol és mikor van felvétel? 2. Hol szerkesztették be mérési táblázatokat? 3. Van-e felvétel a börtönkiszábról és mit a felvétel? 4. Hogyan védekezhetem a tyúkban az alsóporított állatok ellen? 5. Van-e felvétel az székességi szakokola? (K. L., Sz. Major) — **Felelet:** Általában előzetes felvétel és csak alatti levelekre válaszolunk. A külföldi kérdések megválaszolására, a kért adatok beszerzése munkába és utánjárásba kerül, egészen természetesen, hogy erre csak úgyleges előfizetőkkel szemben vállalkozunk. — 1. Tessék megírni a címét és választáshoz csatolni, hogy megküldhesse a házilapjait tanfolyamokra vonatkozó részletes ismertetést. 2. Mérésről szakonyvot, például Igaz: „Mérésről” című könyvet (ára 2.40 Ft) kiadójától után is megrendelheti, ha a könyv árárt és 20 fillér pórtót beküldi. 3. A felvétel, illetve pályázati hirdetményeket fűrészekkel közölni szokták. 4. Később válaszolunk erre a kérdésre; addig is csak annyit, hogy a legfontosabb műveletre a tisztaság. Alaposan meszelje ki a tyúkot. 5. A megelőzéshez szükséges a való felvétel és augusztus elejéig kellett bevélni a pályázatokat.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.
S. J. Kundshagen. Versék legközelebb közreadjuk. — M. V., Nagyköri. Verselődik közlünk. — K. J. Kiskőrös. Valogatónk belülről. — P. M. Verselt megkapunk. Akkoraonán közlünk belülről. — Szűcs János. Papp Mária költészetére az állabíkat őrzi Önnek: „Szűcs János magyar testvérem ezután válaszolok hozzáim írott versére, magyaros szerzetellel és tisztelettel. Mindenesre írni a szerző, ha műveit szívesen olvassák a lapok hasábjain. Jókivánságait hálásan köszönöm. Ismeretlenül is tisztelettel viszonozom.” — S. M., Repezenre. Leveleit kézhezvételre, szívesen megválaszoljuk együttesével olvassuk a börtön nehéz helyzetét szövegét sorait, azokat azonban nemcsak továbbíthatjuk írtékhez helyre, egyrészt azért, mert névelve le-veleket szemléltesse sem lehet semmi-lyen fogantatja (mi is csak kivételesen foglalkozunk alá nem írt soraival).

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATPIAC
Készárúpiac. Buzza tr. 77 kg-os 19.25—20.20, felső, 19.85—20.20, duna-tiszaközi 19.75—20, fejrémegyel 19.85—20.20, 18bbi dunántúli 19.75—20, 78 kg-os tr. 20.15—20.50, felső, 20.15—20.45, duna-tiszaközi 20.05—20.30, fejrémegyel 20.15—20.45, 18bbi dunántúli 20.05—20.30, 70 kg-os tr. 20.40—20.70, felső, 20.40—20.65, duna-tiszaközi 20.25—20.50, fejrémegyel 20.40—20.65, 18bbi dunántúli 20.25—20.50, 80 kg-os tr. 20.55—20.80, felső, 20.50—20.80, duna-tiszaközi 20.40—20.65, fejrémegyel 20.50—20.80, 18bbi dunántúli 20.40—20.65, 1925 pestv. és más származású 19.25—19.55, zab tr. 17.40—17.50, közép 17.80—17.45, finom búzokörpa 31.40—31.50, sórópá tr. 18.50—20, közép 18.50—19.25, takarmányárpa tr. 16.50—17, közép 17.75—18.25, tengeri lisztantúli 17.15—17.95, egyéb áll. 11.85—11.95, 85 búzaliszt 14.10—14.40.

Határőrségi piac. Rozs október 10.77—19.70, márciusa 20.20—20.25, tengeri szeptember 11.43—11.44, májusra 11.30—11.61 pengő.

Magyar. (Maubauer Ödön Ártományi és Magyarokélményi Rt. heti jelentése.)
A magyarok az elmúlt hét folyamán továbbra is nagy üzletelenséggel mutatkoztak és a legtöbb cikkben az árnyasat továbbra is lajnya volt. Kivétel képezett a heré-félék közül a Luvenanag, amely iránt, emelkedő árk mellett útnak érdeklődés mutatkozott. Lohereana és bíborheréana üzletelen, szőcsbűnközmény lajnya. Viktória és Expresszósok csak nehezen

másrészt, mert a gabonákrak letérése még a bérloknek sem lehet igaz érdeke. A bérlok saját temecéért is csak kis árat kapna, s akkor — hogy úgy fejezzük ki magunkat — ott lenne, ahol a médi honlapra. Amennyiben a bérlok ir aránytalanul magas, tessék a törvényes orvoslási módot igénybevenni, az egész szá: bonatérms értékek lezárlatát azonban Ön sem kívánhatja komolyan. Nem vállalkozott. Ön megmondolatlani tulajmag bérlek ár megfizetését? Ha ez így van, arról Önnek kiírt más nem tehet. — Cs. I. Pálóversmarit. Ingatlanközvetítő broda címét elvélő nem közölhetjük. Az egész lapokban hirdetek ilyen iródek, mi azonban nem tehetjük meg azt, hogy a legkisebb erkölcsi felelősséget is vállaljuk az ilyen ügyben.

Fahuszóvetség, Tokaji. Tudomásunk szerint sőt házzag nem szoktak előállítani. Megelőző eszközök hiányában ez igen körülhatárolt és drága lenne és mindössében sem írták meg a mértéket.

REJTVE NYEK

- Szövejtény**
tejtermék masina
(Beküldte ifj. Garab Imre Ácsoról)
- Szövejtény**
ragadozó madár hoka
(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről)
- Szövejtény**
régi fegyver N Attila fia
(Á=a)
(Beküldte Takács András Cecelről)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 38-ik számban közöljük.

Kérjük olvasónkat, hogy a rejtvények megfejtését ha rapon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkéso érkező megfejtők nevét nines módunkban közölni.

A 32-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

- Szövejtény: Erdőkerülő. 2. Szövejtény: Hatóság. 3. Szövejtény: Kéményseprő.

Megfejtettel: Racsó Iona, Deveseyri László, Nemes Miklós, Tarcsay Ilonka, Ifj. Prókay Gyula, Prókay Béla, Szabó Sándor, Szemmel János, Greksza István, Tóth János, Neumann Antal, Mihók István, Nagy György, Ifj. Garab István.

Jutalmánnyal nyertes: Greksza István (Sóthóty) és Nemes Miklós (Görnyömajor).

A 38-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

helyezhető el tartott árak mellett. Fekéheremag továbbra is szilárd, az árak ebben a cikkben emelkedtek. Fekéherében a mult hét érdeklődés után ismét lanyhulás mutatkozott. A mák árnyasa változatlanul szilárd. — A Budapesti Áru- és Értéktudás birtanos jegyzési nyersárúrt 100 kilonként Budapestben: káposztarepe 31.50—32, ab feladótállomás; mák 97—102, Viktóriaország 17.50—19, Expresszósor 17—18, ósziborsó 18—19, lenese nagy 40—47, lenese közepesmü 35—37, lenese kisméző 30—32, dunal szoktr. bab 23—23.50, bíborheré 55—57, tavasz bíborbogyó 17—18, szőcsbűnközmény 44—46.

Takarmányvásár. Rétszénra I. r. 4.20—4.60, II. r. 3.70—3.80, III. r. 3.20—3.60, nuhraszénra 3.50—5.50, luernaszénra 4.70—7.20, akmszénra, I. r. 4.50, II. r. 4—4.70, zsupszénra 5—6.50 pengő 100 kg-ként.

Árvakartmány. Árvakörpa 14. bór-sóhód 14, bórakörpa 15, búzakaroly 12.70, búzakarpa 11.40—11.50, búza takarmányliszt 14.20—14.50, közepesmücsa 14.75, közöldyára 13.25, lenmagpócsa 16.50, melasz 8.25—8.75, napraforgópócsa 35.75, répszéletek, szárlótt 7.90—8.20, ropozécsa 13.25, rozskarkoly 12, rozskörpa 11—11.50, rozstakarmány. Húst 14—14.50 pengő 100 kg-ként.

Tenyészmárkák és lamnosokörök. Ia belföldi járnosokör (arka) és belföldi tartó való élnő 82—87, Ia belföldi járnosokör (felér) 80—86, 1½ éves üsző 80—88, 1½ éves línő 80—88, fiatal írtás fejős tehén 96—100 fillér kg-ként.

Sertésvásár. Uradalmi zsírsertés páronkint 340 kg-on felül 103—104.5, kvt. 105, 340 kg-on alul 100—102, szedetsertés 88—100, örezsertés 88—94, angol lótesztés

106—114, angol sonkasertés 102—120, exportzsír marokázott, vágóhídon átvéve, csomagolás nélkül 164—170, belföldi zsír 156—158, felsértés száronalra 120—130, felsértés 106—130 fillér kg-ként.

Borhúvásár. Ia 109—114, Ita 100—108, IIIa 77—95 fillér kg-ként.

Juhárk. Külföldinek megfelelő prima fiatal ürli darabonként 50 kg súlyban 50—60, prima fiatal bárány páronként legálább 80 kg súlyban 54—64 fillér kg-ként, etetés-látás után gazdaságban mászdíra, 3 kg súlyleponással.

Baromfi és tojás. Fűbáronfi: Tyúk 200—300, csirke, rántani való 80—125, sítmi való 140—220, ruca 150—250 fillér darabonként. — **Levél baromfi:** Tyúk 130—180, csirke, rántani való 180—320, sítmi való 180—320, ruca, hizott 130—180, lud, hizott 180—180, libamáj, nagy 500—800, kicsi 200—400 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 7—8, főzőtojás 9.5—7, apró 6—7 fillér darabonként.

Zöldsej. Sárgrápca 4—12 (csomónként), petrezselyem 6—14 (csomón), zeller 2—10 (dbja), kalarabé 2—6 (dbja), karfiol 40—120, vöröshagyma, makó 10—12, közönséges 8—10, fokhagyma 20—40, cékla 10—20, fejeskáposzta 14—28, savanyított káposzta 30—36, kelkáposzta 12—30, vöröskáposzta 16—36, fejesaláta 4—12 (dbja), tormá 80—200, burgonya, Gülü-baba 9—12, nyári rózsá 9—12, Ella 7—8, tönör csiperkegomba 140—240, szeszügomb 140—160, éti vargánya. 120—160, uborka, savanyítani való 12—24, nagy, salátának való 6—14, zöldborsó, apró hegyes 14—20, nagy, tölteni való 10—20, tök, 4—8, paradicsom 6—8, zöldbab 10—20, vajbab 10—20, zöldborsó hüvelyes 26—60, sóska 14—24, paraj, fűszírtli 14—24, tekeretek 10—20 fillér kg-ként. Zöld tengeri darabonként 3—6 fillér.

Gyümölcs. Alma (nemes) 40—100, körte (nemes) 44—100, szilva, magyaváló 26—48, nem magyaváló 12—24, szilvák 80—120, gyümölcsiz 140—320, ringló, nemes 48—80, borsfán való 26—36, őszibarack 16—120, görögdióny, faj 4—12, sárgadinnye, faj 8—16, csemegegyümölcs 20—48, közönséges gyümölcs 24—20, dió, keményhéjú 120—240, alvó 280—340, magyaváló 380—440, mandula, keményhéjú 60—80, héjazott mandula 400—640 fillér kg-ként.

Szesz és szeszitalok. Törkölypálinka 2.60 pengőig, seprilpálinka 2.65—2.75 pengőig, szilvium 4 pengőig, barackpálinka 5.50—6 pengőig, eperpálinka 3.40 pengőig, borspálinka, magafokú 3.40 pengőig 10.000 literfokonként, III. táblázat szerint +3% forgalmi adó. A szeszitalokban a forgalom fogvasszát szeszben e héten élelnebb keretek között mozdított és az összes szeszalkogatórka ára változatlan.

Arany- és ezüstpénzek ára
Ezüstpénz: 1 darab egykoronás 26 fillér; kétkoronás 72 fillér; ötkoronás 1 pengő 80 fillér; régi egyforintos 96 fillér.
14 leutasító tünörarany grammonként 3 pengő 50 fillér.
Sznaryar kilogramma 5760 pengő.
Sznészüst kilogramma 90 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, III. 29. Állat- és kihalóváros: Kiszűszállás, Tiszaföldvár. — **Hétfő, VIII. 30. Állat- és kihalóváros:** Ásotpárt (Bonyolatlan), Bonyhád, Dees, Fel-sövadáss, Haromsfa, Hatvan, Kőveskál, Majs, Poroszló, Sárkák, Úszód, Vác. **Ló, marha- és kihalóváros:** Bátor, Istvánid, Zalaegerszeg. — **Kedd, VIII. 31. Állat- és kihalóváros:** Hortvay, Iván, Nyírszék, Sárkák, Tata, Tiszatartán, Ló, marha- és kihalóváros: Kőröshegy, Ló, és marha- és kihalóváros: Nagykiszántó. — **Szerda, IX. 1. Állat- és kihalóváros:** Badacsonytomaj, Balatonfüred, Hévíz, Kéteő, Kállo-szemlén, Kémes, Nyírmada, Tata, Új-malomsok, Ló, marha- és kihalóváros: Csurgó, Izl, Kanóvár, Máté, Nagylón-gy, Zalacszentterét, Ló, marha- és kihalóváros: Heves, Jánosbánya, Kunyosgy, Miskolc, Mauthausz, Nádudvar. — **Csütörtök, IX. 2. Állat- és kihalóváros:** Bács, Csavodá, Brass, Brány, Kálid, Pá-pátszék, Sántófaluhely, Tatabánya. **Ló, marha- és kihalóváros:** Pácsa, Pátnok, Tiszafüred, Marha- és kihalóváros: Kis-komárom. — **Péntek, IX. 3. Állat- és kihalóváros:** Gyula, Sertésbárány: Asszid, Sertés- és kihalóváros: Bal, Ló, és marha- és kihalóváros: Mager, Ló, marha- és kihalóváros: Gyöngyös.

KIADÓTALAJONOS:
FAJU! MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVESZÖVETSEG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.

Rádióműsor

Budapest I.
VASÁRNAP, VIII. 30.
9.30: Hírek. 10: Róm. kath. Istentisztelet. 11.15: Evangélikus istentisztelet. 12.30: Pontos idő, időjárás és vizállás. 13.30: Operaház zenekar. 13: Hang-lemezk. 15: Időszóró gazdasági tanácsadó. 15.50: Szalonzene. 16.30: „Az eucharisztikus kongresszus és a falu” Michalovits Zsigmond dr. kanonok előadása. 17: Cigányzene. 18.10: Kultur-történet előadás. 18.10: Miss Dolly énekel. 19.15: Előadás Deák Ferenccel. 19.45: „Luxemburg grófia.” Operett. Zenejét szerzeze Lehar Ferenc. 21.30: Hírek. 22.15: Cigányzene. 23.10: Jazz.

Állandó közéleti kétköznapok:
6.45: Torna, utána hanglemezk. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Két felolvasás. 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó, időjárás-jelentés. 14.40: Időjelzés, stb. 16.15: Pontos időjelzés, stb. 00.05: Hírek.
HÉTFŐ, VIII. 30.
12.05: Weingartner József zongorázik. 13: Postászenekar. 16.15: „Róval Miklósa.” 17: Jazz. 17.30: „Ünnepel a csanádi mezőgazdaság.” 18: „Párisi levél a világhírlapításkor.” 18.30: Hanglemezk. 19.30: „A magyar mezőgazdasági helyzet várható alakulása.” 20: Svéd Sándor énekel. 21: Cigányzene. 22: Időjárás-jelzés. 22.05: Laczkovich János dr. orgon. 22.50: Katonazene.

kedd, VIII. 31.
12.05: Szimfonikus zenek. 13.30: Cigányzene. 16.10: „Asszonyok tanácsadója.” 17: Előbeszélés. 17.35: Humoros zenészműk. 18: Előadás a Kiskunszágról. 18.30: Gergely László zongorázik. 19: „Szerencse és paragrafus.” 19.30: Szalonzene. 21: „A fűszörgy.” Vígopera. Iria Fenyvitolt. Zenejét szerzeze György. 22.05: Időjárás-jelzés. 23.10: Cigányzene. 23.10: Jazz.

SZERDA, IX. 1.
12.05: Főrral Miklós kamara-énekes, 13: Szalonzene. 16.15: „Az ifjú Görgey.” 17: Fenyves Lóránd hegedül. 17.30: Versk. 17.55: Bartos Miklós énekel. 18.30: Asztalos Károly csavogós. 19: Cigányzene. 20.05: Moderna költők versét. 20.50: Operaház zenekar. 22: Időjárás-jelzés. 22.05: Ézenetek a franciáországi magyar-rokhoz. 22.20: Jazz. 23.10: Magyar-ünnep - válogatott ökölvívó-mérkőzés. 23.10: Hanglemezk.

Csütörtök, IX. 2.
12.05: Hanglemezk. 13.30: Bajkálók zenekar. 16.15: Háztartási előadás. 17: Közművesipari kiállítás megnyitása. 17.30: Dániel Magyar Honka énekel. 18: Sportelőadás. 18.30: Cigányzene. 18.55: „Szamosmenti élet.” 19.30: Gardomka. 20: „Ave Caesar.” Gladiátorjátékok Rómában. 22: Hírek, időjárás-jelzés. 22.25: Katonazene.

PÉNTEK, IX. 3.
12.05: Cigányzene. 13.30: Zoltán Irén énekel. 14: Sándor György zongorázik. 16.15: „Prémvádszok északon.” 17: Új csa tornaszövetség ünnepi kézdül. 17.55: Versk. 18: „Szamosmenti élet.” 19.30: Gardomka. 20: „Ave Caesar.” Gladiátorjátékok Rómában. 22: Hírek, időjárás-jelzés. 22.25: Katonazene.

SZOMBAT, IX. 4.
12.05: Remlózenekar. 13.30: Hanglemezk. 16.15: Hársányi Gizi mesél. 17: Kézzetek egy film zenejéből. 17.35: Mit üzen a rádió? 17.55: Szalonzene. 19: „Az ezüstpavilon.” 19.30: P. Tóth Ersei énekel. 20: „Egy ország eladó.” Komédia három felvonásban. 21.35: Cigányzene. 22: Időjárás-jelzés. 22.10: Katonazene.

Budapest II.
Vasárnap, VIII. 29. 11.15: Szalonzene. 15: Hanglemezk. 16.35: Szalonzene. 18.45: Előadás. 19.15: Hegedű-zongorka. 19.30: Hanglemezk. 21: Hírek. — **Hétfő, VIII. 30. Hek:** 9: Előadás. 19.15: Hanglemezk. — **Kedd, VIII. 31.** 18: Hanglemezk. 19.45: Előadás. 19.50: Mezőgazdasági felőra. 9: Előadás. 21: Hanglemezk. 22: 32.05: Hírek. — **Szerda, IX. 1.** 19.25: Előadás. 19.55: Zongora. 19.59: Hanglemezk. 21.35: Hírek. — **Csütörtök, IX. 2.** 18: Cigányzene. 18.30: Hanglemezk. 19.30: Művészetek előadás. 20.10: Szalonzene. 21.35: Hírek. — **Péntek, IX. 3.** 19.10: Előadás. 19.30: Csavogós. 19.35: Hírek. 20.45: Hanglemezk. — **Szombat, IX. 4.** 17.30: Szalonzene. 18: Előadás. 19.30: Mezőgazdasági felőra. 20.10: Hegedű. 20.45: Tanlemezk. 21.30: Hírek.